

Ungas service

Mån- fre kl 9-11 utan tidsbokning, eftermiddagar med tidsreservering

vasa@te-byran.fi

INFORMATION TILL NYA STUDENTER

Du anmäler dig som arbetslös arbetssökande via TE-förvaltningens elektroniska blankett på www.mol.fi > Anmäl dig som arbetssökande. Du skriver in dig på tjänsten med bankkoder eller chipförsedd identitetskort. Ifall du inte har elektroniska identifikationskoder, är det möjligt att sända blanketten utan identifiering via följanden länk på samma sida.

Arbetslöshetsskyddets- och arbetsansökans aktivering förutsätter ett personligt besök vid arbets- och näringsbyrån.

Du registreras som arbetslös arbetssökande först från början av juni. Fram till dess är du heltidsstuderande. Därför kan t.ex. arbetspraktik inte påbörjas tidigare. Det lönar sig att skaffa praktikplats på förhand. Det finns praktikplatser utannonserade på arbets- och näringsbyråns hemsida (www.mol.fi/vasa). Du kan även söka en plats själv men då finns det en del krav som arbetsplatsen skall uppfylla, mer om det senare i denna broschyr.

När du i början av juni visat upp ditt **studentbetyg och gymnasiets avgångsbetyg** samt ev. **arbetsintyg från tidigare sommarjobb**, har du officiellt avslutat dina studier och du är fr.o.m. den dagen arbetslös arbetssökande. Ifall **ditt första besök** på arbets- och näringsbyrån är t.ex. 07.06., börjar din arbetslöshet från ifrågavarande dag. Din arbetsansökan träder i kraft tidigast den dag då du **personligen** anmäler dig till arbets- och näringsbyrån.

ARBETS- OCH NÄRINGSBYRÅN TILLHANDAHÅLLER FÖLJANDE TJÄNSTER:

ARBETSFÖRMEDLING:

Information om bl.a.

- lediga arbetsplatser (www.mol.fi, lediga arbetsplatser i hela landet)
- arbetspraktik
- arbetskraftsutbildning
- arbetslöshetsunderstöd
- lönesubvention
- rörlighetsunderstöd
- läroavtalsutbildning

Besök utan tidsbeställning till ungas service kl 9-11.

Kölapp får du i aulan på 3.våning.

UTBILDNINGS- OCH YRKESINFORMATIONSTJÄNST:

Information och rådgivning om bl.a.:

- utbildningar och läroanstalter
- ansökningstider och inträdeskrav
- finansiering av studier
- studiernas innehåll
- yrken och branscher
- Du kan även låna hem utbildningsguider eller bekanta dig med dem på utbildningsavdelningen

Till utbildningsrådgivningen behöver du ingen kölapp eller beställa tid!

Utbildningsrådgivningen är på 3.våning.

YRKESVÄGLEDNING

Hjälper dig om du...

- funderar på utbildning eller yrkesval
- tänker avbryta dina studier eller vill byta utbildningsbransch
- har problem med hälsan eller andra problem, som begränsar dina möjligheter i arbetslivet eller vid ansökning till arbete/utbildning

Till yrkesvägledning beställer man ALLTID tid i förväg!

ARBETSLÖSHETSUNDERSTÖD OCH ARBETSPRAKTIK FEM MÅNADERS VÄNTETID

När du anmäler dig som arbetslös arbetssökande för första gången och är under 25 år, saknar yrkesutbildning och inte är berättigad till arbetslöshetsdagpenning, hör du till dem som har rätt till arbetsmarknadsstöd. Fr.o.m. den dag du anmäler dig som arbetslös arbetssökande förordnas du en s.k. väntetid på fem månader, vilket betyder att du inte är berättigad till arbetsmarknadsstöd under de första fem månaderna som du är arbetslös. Ifall du får en arbetspraktik- eller arbetskraftsutbildningsplats, kan du få arbetsmarknadsstöd under väntetiden. Väntetiden löper under tiden som du är arbetslös arbetssökande/på arbetspraktik/på arbetskraftsutbildning/arbetar. När väntetiden tagit slut kan du få arbetsmarknadsstöd även som arbetslös arbetssökande. Om du börjar på en allmänbildande utbildning som pågår en termin och din väntetid inte har tagit slut, får du en ny väntetid på fem månader om du anmäler dig som arbetslös igen efter avslutad utbildning.

ARBETSMARKNADSSTÖDETS STORLEK

Arbetsmarknadsstödet är 31.36€/dag och det utbetalas av Folkpensionsanstalten (FPA). Om du bor i samma hushåll som dina föräldrar, kan dina föräldrars inkomster påverka ditt arbetsmarknadsstöd under arbetslöshetstiden. För arbetspraktik och arbetskraftsutbildning utbetalas arbetsmarknadsstödet alltid till fullo. Ifall du har haft lönearbete under de senaste 28 månaderna, minst 18 h/vecka och minst 34 veckor (I arbete minst en kalendervecka under 2010), är du berättigad till grunddagpenning via FPA eller inkomstrelaterade dagpenning via arbetslöshetskassa. FPA:s grunddagpenning är 31.36€/dag. De som har rätt till grunddagpenning kan delta i arbetslivsträning som är likvärdig med arbetspraktik, och för vilken man får 31.36€/dag + 9€/dag (=skattefri ersättning för uppehälle).

Arbetsmarknadsstöd utbetalas för de dagar som du är arbetslös och din arbetsansökan är i kraft. Om du är på arbetspraktik eller arbetskraftsutbildning så utbetalas arbetsmarknadsstöd för **närvarodagarna**. Ifall du insjuknar under praktikperioden skall du skaffa ett sjukintyg och lämna in det till FPA samt även meddela arbetsgivaren och arbets- och näringsbyrån. På det viset kan du få arbetsmarknadsstöd även för din sjukledighetsperiod.

Du kan föra ditt skattekort till FPA för förskottsinnehållning, i annat fall tar FPA 20 % i skatt.

ARBETSPRAKTIK

Lediga praktikplatser finns på Vasa arbets- och näringsbyråns hemsida (www.mol.fi/vasa). Arbetspraktik utförs fem dagar/vecka, 6.5h/dag.

Innan praktiken påbörjas skall du vara arbetslös först en dag, m.a.o. om du visar upp dina betyg/intyg må 04.06.2011, kan du börja på praktik tidigast ti 05.06.2011.

Ett skriftligt avtal för arbetspraktik upprättas alltid. Avtalsblanketten får du från arbets- och näringsbyrån. Blanketten skall fyllas i och returneras till arbets- och näringsbyrån **innan** praktiken börjar.

Arbetsgivaren skall inlämna innan praktiken börjar ett intyg från handels-, förenings- eller stiftelseregistret samt ett intyg om skatterest (max 3 mån gamla) tillsammans med en bilaga som arbetsgivaren ska underteckna.

Arbetspraktikplatsen måste uppfylla följande kriterier:

- 1) inga permitteringar/uppsägningar/förkortade arbetstider under de senaste 9 månaderna från samma/liknande arbetsuppgifter
- 2) praktiken får inte orsaka uppsägningar/permitteringar
- 3) praktiken får inte snedvrída konkurrensen mellan företagen. Arbets- och näringsbyrån kontrollerar praktikplatsen innan praktiken påbörjas.

HÅLL ARBETSANSÖKNING I KRAFT!

I samband med att du besöker arbets- och näringsbyrån får du ett datum till vilket din arbetsansökan är i kraft (kundkortet). Ifall du inte tar kontakt med arbets- och näringsbyrån senast ifrågavarande datum, avbryts din arbetsansökan. Du skall själv se till att dina uppgifter hålls aktuella i arbets- och näringsbyråns datasystem. Meddela alltså genast till arbets- och näringsbyrån om du börjar jobba/studera, blir sjuk, skall på resa, flyttar eller byter telefonnummer.

ANSÖKNINGSPLIKT

Under väntetiden kontrolleras dina utbildningsansökningar. Efter att väntetiden börjat skall du söka till minst tre yrkesutbildningar i följande gemensamma ansökan.

Denna ansökningsplikt berör dig både i vårens och i höstens gemensamma ansökan ifall du är arbetssökande på arbets- och näringsbyrån. Av de utbildningar som du söker till kan två vara inom den gemensamma ansökningen och en kan vara någon annan yrkesutbildning. Ifall du inte söker alls i den gemensamma ansökan eller inte söker till tillräckligt många utbildningar, inte deltar i inträdesförhör eller inte tar emot erbjuden utbildningsplats, förlorar du din rätt till arbetsmarknadsstöd under arbetslösheten (s.k. karens).

OBS! Arbetsmarknadsstöd utbetalas för arbetspraktik och arbetskraftsutbildning även fast du inte har rätt till stödet under arbetslöshet.

Du har möjlighet att återfå rätten till arbetsmarknadsstöd om du arbetar (minst 18 h/vecka)/praktiserar/deltar i arbetskraftsutbildning under minst fem månader efter karensen trätt i kraft. Rätten till arbetsmarknadsstöd under arbetslöshetstiden återfås alltså inte genom att söka senare i den gemensamma ansökan. Man förlorar även rättigheten till arbetsmarknadsstöd om man avbryter sina yrkesstudier/själv är orsak till att läroanstalten avbryter studierna.

Du skall anmäla till ungas service på arbets- och näringsbyrån vart du har sökt i varje gemensam ansökan, senast på ansökningstidens sista dag. När urvalen blivit gjorda (juli och november) får du hem ett besked om antagning, det beskedet skall du komma och visa på arbets- och näringsbyrån.

Du behöver inte söka i den gemensamma ansökan om du under den aktuella ansökningstiden är gravid. Att du inom en snar framtid skall avtjäna din värnplikt är inget giltigt skäl till att låta bli att söka i den gemensamma ansökan.

Arbets- och näringsbyrån kan inte ge ekonomiskt stöd för resor eller andra kostnader för inträdesprov.

DU ÄR INTE FÖRPLIKTIGAD ATT SÖKA I VÅREN 2012: S GEMENSAMMA ANSÖKAN, MEN OM DU ÄR ARBETSLÖS ARBETSSÖKANDE UNDER DEN GEMENSAMMA ANSÖKNINGEN PÅ HÖSTEN 2012, KONTROLLERAS DIN ANSÖKAN.

GEMENSAM ANSÖKAN

Ansökningsblanketter och - anvisningar får du från Internet.

Du skall söka till minst tre utbildningar som leder till yrkesutbildning. Av dessa kan ett alternativ ersättas med antingen ett alternativ utanför den gemensamma ansökan eller en allmänbildande utbildning inom den gemensamma ansökan.

Enligt Lagen om arbetsmarknadsstöd skall alla personer under 25 år som saknar yrkesutbildning, söka till minst tre yrkesutbildningar i den gemensamma ansökan, om man vill bibehålla sin rätt till arbetsmarknadsstöd under arbetslöshetstiden. Detta gäller även dem som är på arbetspraktik eller har en visstidsanställning. Även de som får grunddagpenning eller inkomstrelaterad dagpenning bör söka i den gemensamma ansökan ifall deras rättighet till arbetslöshetsdagpenning tar slut (500 dagar har utbetalats) innan följande gemensamma ansökan.

Om en ung person inte söker till yrkesutbildning/inte deltar i inträdesprov/inte tar emot en anvisad studieplats, avgörs rättigheten till arbetsmarknadsstöd i arbetslöshetsskydds enheten. I huvudsak har man inte rättighet till arbetsmarknadsstöd under arbetslöshetstiden förrän man har arbetat (minst 18 h/vecka)/varit på arbetspraktik/deltagit i arbetskraftsutbildning i minst fem månader efter att utlåtandet trätt i kraft.

NAMN _____

PERSONBETECKNING _____

**JAG HAR SÖKT TILL FÖLJANDE UTBILDNINGAR:
LÄROANSTALT/LINJE**

1) _____

2) _____

3) _____

4) _____

5) _____